

KOMUNISTIČNI IZGREDI V NEM- ŠKIH MESTIH

predsednik Hindenburg podpisal
zakonsko naredbo, ki daje vladni
mejnemu oblast nad regulir-
anjem finančnih zadev. Ban-
ke otvorene, toda vršile bodo
le najnujše posle

Berlin, 16. jul. — Razburjeno
sko prebivalstvo je včeraj
rizorilo več izgrediv v demon-
stracij v različnih mestih, ko je
predsednik Hindenburg podpisal
zakonsko naredbo, ki daje vladni
mejnemu oblast nad regulir-
anjem finančnih transakcij v
zakonu za preprečevanje finanč-
nega poloma.

V Lipekem so komunisti streli-
li na policaje. Sestindvajset
prednikov je bilo aretiranih v
demonstracijah, ki so trajale več

Ena ženska in eden moški sta
bila ranjena v Dresdenu, ko je
policija pričela streljati na de-
monstrante.

V Gelsenkirchenu v Porurju je
komunistov napadla policija.
en policaj in več civilistov je
kom ranjenih. Izgredi so bili po-
čeni po večerni bitki.

V bitki med policijo in komu-
nistov v Inachwertu v bližini Dort-
munda je bila ena oseba ubita
in druga pa težko ranjena.

V Monakov je prišlo do manj-
ših napadov, ko je policija sku-
pno preprečiti komunistične de-
monstracije. V Breslavi so člani
adamske komunistične organi-
zacije navali na trgovine.

V Altoni so komunisti napadli
kamenje na kamenjem in noži in
prisilili na umik.

V Berlinu je bilo več sto komu-
nistov aretiranih, ko so upri-
li navale na trgovine s živilci.
Slični spopadi in izgredi so bi-
te tudi v drugih mestih al-
nem Nemčije.

Zaslišna odredba, ki je bila si-
li objavljena, daje vladni popol-
no kontrolo nad finančnimi za-
vami. Kdor bi kršil to nared-
ba čaka šestmesečna ječa.

Banke, ki so bile danes otvore-
ne, bodo izplačevale denar le za
nujnejše potrebe. Izjeme bodo le
za slučaj, ako se bo dvignjeni
denar rabil za izplačila med de-
cem, za davke in v javne do-
delne pamene.

Paul Silverberg, poznan nemš-
tovarnar, je včeraj izjavil, da
moralo nemško ljudstvo upo-
ti vso svojo energijo, da reši
Nemčijo pred bankrotom, ki
grozi "Nobena nemška vlada
bi pristala na zahteve Fran-
ce, se ne bi mogla vzdržati na
svetovni ravni," je dejal Silverberg.

ast nemškega naroda je v ne-
ravnosti."

Kot sovjetska Rusija, bo mo-
la tudi Nemčija v prihodnjih
mesecih eksportirati čimveč
aga, kolikor ga bo sploh mo-
la, v tujemstvo in prodati ga
vsako ceno.

Bankirji in industriji so otvo-
li kampanjo, da vlada imenuje
misarja za finance in ekono-
mijo, kateremu naj se da absolut-
na oblast. Ti krogi pravijo, da se
cencelar Bruening, zunanji mi-
nister Curtius in finančni mi-
nister Dietrich kakor tudi ostali
člani kabineta vlad dolgi po-
setovanj in debat tako fiskal-
ni, da ne morejo posvetiti
trebne pozornosti detajlom pri
reševanju finančnih problemov.

gangeži ubili dva unijaka urad-
nika

Chicago, 16. jul. — Dva po-
govna agenta unije voznikov, ka-
ro kontrolira Timothy Lynch
a včeraj padla pod krogla, ki
jih oddali nanju gangeži v ne-
m spolnu v bližnjem Forest
arku. Gangeži so ju potem od-
ljali v Oak Park bolnišnico,
er sta oba umrla.

Astorjevi interesi zmagali na sodnji

V tožbi z vlogo jim je sodišče pri-
sodilo \$16,000,000. — Thomas
zahteva, naj dajo polovico vno-
te za podpiranje revežev

New York. — Veliko premože-
nje Astorjeve dinastije je pre-
šlo v posest dedičem neokrnje-
no, ko je te dni sodišče odločilo
v prid njim v tožbi z vlado.
Astorji so na sodišču kontesti-
rali odlok vlade glede zapuščin-
skega davka in zmagali. Vlada
jim bo morala odšteti \$16,000,-
000.

Dediči Astorjeve dinastije
stanujejo v Angliji. Dva mese-
ca pred smrtjo je William Wal-
dorff Astor v New Yorku transfe-
riral \$40,000,000 v poseben
fond, katerega je preupal na
svoja dva sinova. To je storil,
da se izogne dedščinskemu dav-
ku. Vlada pa je to potezo sma-
trala za evazijo zakona in na-
ložila na to premoženje \$10,000,-
000 dedščinskega davka.

Proti temu odloku so dediči,
ki so si v Angliji kupili plemen-
itaški naslov, vložili tožbo, ka-
tero je vodil bivši demokratični
kandidat za predsednika Davis.
Sodišče je odločilo, da vlada po-
vrne Astorjem otegnjeno vso to
in poleg tega plača še šest mili-
onov dolarjev kot obresti in
dohodka od desetih milijonov.

Stari Astor je bil tri leta pred
smrtjo preupal na svoja sina,
ki sta odšla v Anglijo, postala
državljana in plemiča, tudi ne-
premično premoženje v znesku
\$28,000,000. Tudi od te vso-
te ni država prejela niti centa za-
puščinskega davka. Na prene-
ten način, s transferiranjem
opornega premoženja v vso to
\$28,000,000, je stari Astor oto-
ljal vladu za njen delež.

Vse se je seveda izvršilo le-
galno, kakor je bilo legalno tudi
špekuliranje in raketirstvo star-
ih Astorjev, s katerim so pri-
šli do ogromnega premoženja,
od katerega ni bil zaslužen niti
en cent. Astorji so zgradili
svojo dinastijo s špekulacijami
z zemljišči v mestu New Yorku.
Njihovo premoženje še danes
raše in se veča iz slumskih di-
strikto, na račun najbednejših
proletarcev v New Yorku, ki
plačujejo visoke stanarine za
stanovanja, katere bi farmar ne
hotel rabiti niti za hlev.

Poglavje o grajenju Astorje-
ve dinastije, o goljufijah in ra-
ketirstvu, je grafično opisano v
knjigi "History of the Great
American Fortunes".

Kot protest proti tej zmagi sta
Norman Thomas in Paul Blan-
shard brzojavila Astorjem v
Angliji, naj obrnejo teh \$16,000,-
000 za olajšanje trpljenja rev-
nih in v bedi živčih newyorških
družin. Kablogram lady Astor-
jevi se glasi:

"Vaš civilni sloves nas silil,
da vas vprašamo, da upoštevate
potrebe 700,000 brezposelnih
delavcev v New Yorku, ki so u-
stvarili premoženje, katerega vi
dobivate iz Amerike v obliki sta-
narin. Sugestiramo, da daste
brezposelnim vsaj polovico od
\$16,000,000, katere je vam in
John Jacob Astorju sodišče pri-
sodilo v davčni tožbi.

"Vaša zmaga v tem slučaju
gre na račun milijonov ameri-
škega delavstva in posebno na
račun newyorškega delavstva.
Vi niste zaslužili niti enega pe-
nija od \$69,000,000, katere je
William Waldorff Astor izročil
svojima sinovima pred svojo
smrtjo. Po vsakem kanonakem
in etičnem pravu bi moral iti
davčni popust \$16,000,000 za o-
lažjanje trpljenja bednih v tem
mestu, kjer je bilo to bogstvo
zgrajeno."

Thomas in Blanchard sta se
obrnila tudi na odveta Davi-
sa, da pri Astorjih posreduje
davčnega popusta v prid brez-
poselnim v New Yorku.

Lady Astor in njen mož sta
člana parlamenta. In kot mno-
gi aristokrati nastopata tudi ta

PROZAIČEN KO- NEC OBETAJO- ČEGA ČUDEŽA

Stotisoč glav broječa čikaška
mnostva razočarana, ko je za-
vesa v oknu italijanskega gan-
geza padla na "prikazen" Ma-
rije z detetom

Chicago. — Greanemu čikaš-
kemu mestu se je zadnje dni
obetala slava Lurda in drugih
božjepotnih svetišč. Slave pa je
bilo kmalu konec in italijanska
kolonija na zapadni strani me-
sta v okolici So. Ashland Ave.
in 12. ceste je danes poparjena.
Zadnji tork zvečer so namreč
Italijani tamkaj videli "prika-
zen" Madone z detetom. Slika,
devet čevljev visoka, se je poja-
vila na steni ozadja hiše, ki ima
adresu 1107 So. Ashland Ave.
Vest o čudežu se je brž raznesla
in kmalu je mnostva ljudi napo-
nila stransko ulico ter odprtih
oči in ust zijala v steno. Nekaj
ženak je padlo na kolena in za-
čele so pobožno moliti; moški so
jih posnemali in velik del mno-
žice je klečal. Kakor poročajo
listi, je bilo tamkaj natlačenih
okrog 20,000 ljudi. "Prikazen"
je izginila šele proti jutru.

V aredo zjutraj in ves dan je
bila velika razburjenost v okoli-
ci. Obveščena sta bila tudi dva
katoliška reverenda: J. A. Gar-
rity, predsednik St. Ignatius ko-
legija in Joseph Spirig, župnik
bližnje cerkve Sv. Družine. Ob-
ljubila sta, da bosta sveder na-
vzoča in če se Madona ponovno
"prikaže", bosta poročala kardi-
nalu Mundelejnu.

Zvečer v aredo je bila vsa o-
kolica na "božji poti" v umasi-
ni aleji. Na tisoče vernikov in
radovednežev je prišlo tudi iz
drugih delov mesta. Mnostva,
katero je policija računala na
stotisoč glav, je ustavila ves
promet daleč naokoli in cele če-
te policajev so morale delati od-
prto pot za avte in električne
voze. "Prikazen" je seveda
prišla — čim so se ugaale elek-
trične ulične svetilke in mnostva
je spet strmela. Časnikarski re-
porterji in policisti, med kate-
rimi je bilo precej skeptikov, so
pa preiskavali naravne vzroke
slike na steni. Kmalu je nekdo
opazil, da se je v oknu hiše na
drugi strani ceste pomaknila
senčna zavesa navzgor in takoj
je izginila spodnja stran "pri-
kazen". Reporterji in policaji so
šli v dotično hišo, v kateri sta-
nje Sam Genna, eden še žive-
čih bratov Genna, ki so bili po-
streljeni v gangleški vojni pred
dvema letoma.

Genna je dovolil, da so šli pre-
iskovalci v spalnico in začeli so
pomikati zaveso gor in dol. Med
pomikanjem je nastajala in iz-
ginjala senca na steni. Misterij
je bil rešen po zakonih fizike.
"Prikazen" ni bila nič drugega
kot odsev notranje čipkaste za-
vese v oknu, ki se je v svetlobi
električne svetilke na ulici odbi-
jal na steni v formi znane podo-
be. Genni je bilo naročeno, naj
drži zaveso gori in "Madona"
ni bilo več. Nato je policija spo-
dila mnostvo domov.

Medtem pa so prodajalci sla-
dolek in "hot dogs" dobro tržili
in tudi podjetni žeparji so do-
bro obratovali med zamaknjeni-
mi praznovernimi ljudmi.

Nemški kmet zažgal hišo, v kate-
ri je zgorel on in otroci

Bremen, 16. jul. — V obupu
radi finančnih potočkov je včeraj
kmet po imenu Seedorf zapri
svoje štiri otroke in sebe v klet
svoje hiše v bližini Ohlenstedta
ter jo zažgal. Ko so gasilci dospeli
na lice mesta, se je hiša zru-
šila, kmet in njegovi otroci so
pa bili mrtvi.

dva Astorja v javnosti kot veli-
ka humanitarca in "prijetelja"
revežev. Humanitarnost lady
Astorjeve je pa najraje v klepe-
tavosti, s katero si je priborila
prvenstvo v notoričnosti.

Sestanek diploma- tov v Londonu

Konferenca veščakov, ki bodo
razpravljali o Hooverjevem
predlogu enoletnega moratori-
ja, otvorjena

London, 16. jul. — Angleški
zunanji urad je danes poslal va-
bilo, naj vse države, ki so podpi-
sale Youngov načrt, pošljejo svo-
je politične reprezentante na
konferenco, ki prične s svojim
delom prihodnji ponedeljek.

Ta sestanek je potreben radi
konference finančnih veščakov,
ki se je v petek otvorila v Lon-
donu. Veščaki bodo razpravljali
o tehničnih točkah Hooverjeve-
ga predloga enoletnega moratori-
ja, katerega je Francija sprejela
v načelu. Pričakuje se, da bodo
veščaki v nedeljo prišli v razpra-
vah tako daleč, da bo pomoč di-
plomatov potrebna.

Premijer MacDonald in zuna-
nji minister Henderson, ki bosta
odpotovala v petek v Berlin, se
bosta vrnila v London pravočas-
no ter se udeležila politične kon-
ference.

London, 16. jul. — Francija
Italija in Japonija so sprejele
vabilo angleške vlade in se ude-
ležile konference veščakov, ki bo-
do diskuzirali o Youngovem na-
črtu. Pričakuje se, da bo Belgija
v kratkem sprejela vabilo. Hugh
S. Gibson, ameriški poslanik v
Belgiji, se bo udeležil konfere-
nce kot opazovalec.

Konferenca šestorice v Parizu

Razpravljala bo o finančnem po-
ločaju v Nemčiji in načrtih za
odpomoč

Paris, 16. jul. — Konferenca
šestorice, ki se odprla danes v
Parizu in kateri bo predsedoval
premier Laval, bo diskuzirala o
finančnih potočkah. Nemčije
kot o svetovnem problemu in
skukala bo najti izhod iz situaci-
je.

Konferenca se bodo udeležili
ameriški državni tajnik Stimson
ameriški poslanik v Parizu Ed-
ge, angleški zunanji minister
Henderson, francoski zunanji
minister Briand ter finančni mi-
nister Flandin.

Konferenca je bila aranžirana
sinoči potem, ko sta Stimson in
Edge obiskala Brianda in Hen-
dersona.

Stimson in Edge sta se sezna-
nila s stališčem Francije glede
finančne odpomoči Nemčiji v di-
rektnem razgovoru s zunanjim
ministrom Briandom. Na sestan-
ku je Briand izjavil, da Franci-
ja ne zahteva političnih garancij
od Nemčije, pričakuje pa od
od nje, da bo pokazala dobro vo-
ljo pri reševanju njenih proble-
mov.

Politična vprašanja, kakor na-
primer nemško-avstrijska carin-
ska unija, nemške garancije, po-
ljki in druge zadeve, bodo prid-
žane za razpravo, ko dospeta
kancelar Bruening in zunanji
minister Curtius v Pariz.

Naval na nemške banke v Bra-
zili

Rio de Janeiro, 16. jul. — Vla-
gatelj so včeraj uprizorili nava-
na tukajšnje nemške banke, kar
je posledica finančne krize v
Nemčiji.

Romcoe Pound, dekan pravne fakultete na univerzi Harvard, ki je bil član Wickershamove komisije in on je odgovoren, da je bilo potlačeno poročilo o zadevi Mooneyja in Billingsa. Pound ni hotel nič skrbeti o tej škandalozni aferi. Pound je star 60 let. Ženaka na sliki je njegova nevesta.

NOVA JUSTIČNA FARSA V PENN- SYLVANIJU

Val deputitji razen enega opro-
ščeni poboja rudarjev. — Myer-
scough obtožen umora

Pittsburgh, Pa. — (FP) — Da
je pobijanje rudarjev v zapadni
Pennsylvaniji majhnega pome-
na, navaden incident, ki je v
"zmernem" tonu nekazniv, je
razvidno iz zaslišanja pred koro-
nerjevo poroto, ki je obravnavala
deputitski napad na rudarje v
Wildwoodu, v katerem je bilo 12
rudarjev ranjenih, Mike Zigarič
pa ubit.

Razen Herbert Reela so bili o-
proščeni krivde val deputitji, da-
si je podstrel Brown priznal, da
je "streljal naravnost v akupin-
no". Ni pa bil spoznan krivim. O-
stali deputitji so prisegli, da so
streljali le v zrak. Kdo je ranil 12
rudarjev in pogladi devet krogel v
Zigariča, je uganka ali pa tako
nepomembno dejanje, da se obla-
sti ne brigajo.

Reel je bil pridržan za velepo-
roto radi izredne surovosti v po-
bijanju rudarjev in tudi iz raz-
loga, ker je po napadu na piketi-
stval po kempi in streljal v sta-
novanja. Ponebno veselje je ime-
do otrok, proti katerim je stre-
ljal.

Vsa farsa je razvidna iz tega
da je bil Myerscough, ki je vodil
rudarje na piketno stražo, prid-
ržal za veleporoto pod enako ob-
tožbo kot deputitj Reel: umora
druge vrste. Na zaslišanju ni bi-
lo nobenih dokazov, da je Myers-
cough streljal ali pa bil kriv dru-
gega "zločina" kot to, da je vo-
dil rudarje.

In v obeh obliki je bil to slo-
čin. Mrlički oglednik MacGregor
je pred mrličko poroto pokazal
vso svojo pristranost. Za krvavi
incident je doživel odgovornost
voditelja stavke in predvsem My-
erscougha, ker je vodil in hu-
skal "grozečo in nelegalno dr-
hal", kar je bilo kršenje sodnj-
ske prepovedi. Urgiral jih je, naj
spoznajo Myerscougha krivega
umora druge vrste.

Poročevalce "Pittsburgh Ga-
zette", ki je bil priča incidentu
in je opazoval potek napada, opi-
suje v svojem poročilu divjanje
deputitjev. Iz njegovega nepri-
stranskega poročila je razvidno
da so poboja krivi deputitji, ki se
z večjo strastjo streljali na stav-
karje kot pokazuje rekord držav-
nih kaznov, katere so deputitji
nadomestili.

Francija ponuja pomoč Ogrski
Budapešta, 16. jul. — Vlada je
včeraj prejela ponudbo Francije
glede posojila ene milijarde fran-
kov, če Ogrska dovolji Franciji
kontrolno nad njenimi finančnimi
institucijami in če Ogrska iz-
boljša odnose s državami male
entente.

Ponudbo je izročil ogrski vladni
francoski poslanik v Budimpešti.

Vročina spet pritiska v Chicago
Chicago, 16. jul. — Včeraj je
vročina ubila štiri ljudi v Chic-
gu, ko je temperatura poskočila
na 97 stopinj. Vremenski napo-
vedovalec W. P. Day je napove-
dal vroč dan tudi za danes in ju-
tri.

Romcoe Pound, dekan pravne fakultete na univerzi Harvard, ki je bil član Wickershamove komisije in on je odgovoren, da je bilo potlačeno poročilo o zadevi Mooneyja in Billingsa. Pound ni hotel nič skrbeti o tej škandalozni aferi. Pound je star 60 let. Ženaka na sliki je njegova nevesta.

Policijska sila pro- ti stavkarjem

Ljudstvo simpatizira s tekstilni-
mi delavci in jih podpira v nji-
hovem boju

Central Falls, R. I. — (FP) —
Strojne puške so bile razpostav-
ljene na strehi General Fabrics
Corp. proti stavkarjem, ki so se
pričeli zbirati pred poslopjem.
Veliko število bomb za solzenje
je dospelo v tovarno, več kom-
panij državne milice stoji pri-
pravljenih v vojašnicah, da se
vržejo z vso silo na delavce, ki
so pod vodstvom National Tex-
tile Workers unije ustavili obrat
v tovarni omenjene družbe.
Znamenja kažejo, da se bo stava-
ka razširila tudi na druga tekstil-
na mesta v tem okolišču.

Miliciški so razpostavili stroj-
nice na strehi tovarne po bitki
med stavkarski in simpatičarji
stavkarjev. Dasi so tekstilci na
stavki še več tednov, so njihovi
simpatičarji piketirali tovarno,
ko je naznanila, da bo obnovila
obratovanje. Ljudstvo v sploš-
nem podpira zahteve stavkarjev
in se je postavilo odločno na nji-
hovo stran.

Politični in nekateri trgovci
skušajo razbiti vrste stavkar-
jev a tem, da jih nagovarjajo,
naj imajo neke izvolitve upravne
komiteje, ki naj potem stopijo v
pogajanja z družbo. Na ta na-
čin nameravajo ubiti aktivnosti
zunanjih agitatorjev, ki poma-
gajo stavkarjem v njihovem boju.

Unija skuša razširiti stavko
tudi na ostale tovarne v distrik-
tu. Pričakuje se, da se bo pri-
drušilo 10,000 tekstilnih delav-
cev stavkarjem, predno bo stava-
ka proti General Fabrics Corp.
končana.

V dosedanjih bitkah med
stavkarji, njihovimi pristaji ter
policijo in milicijami je bilo že
več oseb ranjenih in aretiranih.

Sovjeti ne ogražajo ameriške trgovine

Preteklo bo več let, predno bo
mogla Rusija zadostiti svojim
lastnim industrijskim potre-
bam, pravi ameriški strokov-
njak

Cleveland, 16. jul. — R. E.
Baker, tajnik-blagajnik Arthur
McKee & Co., clevelandške in-
dustrijske firme, je včeraj svetova-
Američanom in ostalemu svetu
naj ne bodo v skrbah radi sovjet-
ske Rusije, da bi ta država v
kratkem postala resna tekmoval-
ka na mednarodnih tržiščih s
svojimi industrijskimi produkti
"Ogromna Rusija bo morala
prej razviti transportnijske sve-
ze, ki so sedaj še silno pomanj-
kljive", je dejal Baker. "To delo
bo trajalo več let. Prepričan sem
da bi bila Rusija tepeva v trgo-
vinski kompetitiji, če bi vlada ig-
norirala njene lastne potrebe,
predno bi svoje produkte radi po-
mankljivih transportnijskih
svez, izvozila do meje."

Bakerjeva kompanija je se-
stavila načrt za konstrukcijo je-
klarske tovarne v Magnitogorsku
ter tudi nadzoruje gradbeno de-
la. Ta jeklarne bo največja svo-
je vrste na vsem svetu. Priča-
kuje se, da bo leto proizvedla
več kot dva milijona ton jekla.
Toda vsa ta ogromna produkcija
bo lahko porabljena v Rusiji za
razvoj kompetentnega transpor-
tacijskega sistema.

"Ekonomske ne bo jeklarne v
Magnitogorsku, niti druga, ki
se gradi v Kuznetaku, Sibiriji,
katera bo polovica manjša, ak-
tualno ogrožala železarsko in je-
klarsko industrijo v Evropi, to-
liko manj pa ameriško", je dejal
Baker.

Baker je dalje rekel, da je nje-
gova firma zgradila glavne je-
klarne v Indiji in na Kitajskem
ki bolj ogražajo ameriško trgo-
vino kot katere druge. Indijski
železo se s dobičkom prodaja v
Pennsylvaniji in v drugih drža-
vah Unije ter je pomemben fak-
tor v določanju cen za jeklarske
produkte.

White Plains, N. Y., 16. jul. —
Znani ameriški novelist Theodore
Dreiser je potem začelne sodnj-
ske prepovedi proti Paramount
Pictures Corp. ustavil prodava-
nje govorečega filma, ki je ba-
ziran na njegovi noveli "An American Tragedy". Dreiser pravi, da
film ne interpretira njegovega
dela v pravem duhu.

WASHINGTON NERVOZEN VSLED KAOSA V NEMČIJU

Vladni krogi so se pričeli zave-
dati resnosti položaja v Nem-
čiji, kjer imajo ameriški inte-
resni ogromne investicije

Washington, D. C. — (FP) —
Ko so začela prihajati poročila,
da se Nemčija s silovitostjo naglo
bliža finančnemu bankrotu in po-
litičnemu kaosu, iz katerega se
prav lahko izčim fašistična ali
komunistična diktatura, je na-
stalo velikansko razburjenje v
vladnih krogih. Washington kar
ni mogel verjeti, da so na delu e-
lementi, ki izpodkopavajo temel-
je kapitalističnemu sistemu v
Nemčiji in drugih državah cen-
tralne Evrope. Državni podtajnik
Castle je nenadoma prekinil svo-
je počitnice v predsedniškem le-
tovišču Rapidanu in odhitel v ka-
pitoli, kjer je imel daljšo konfe-
renco s francoskim poslanikom
Claudom.

Naslednji dan, ko so se repre-
zentanti centralnih evropskih
bank sešli na konferenci v Baslu
da se pogovore o načrtih, da reši-
jo Nemčijo pred polomom, je raz-
burjenje v Washingtonu nekoli-
ko ponehalo. Podtajnik sakladni-
škega departamenta je potem po-
dal izjavo, da je ameriška vlada
storila vse, kar je mogla in ne
more napraviti ničesar več za
Nemčijo. Problem reševanja
Nemčije prepušča evropskim dr-
žavam. Da bi srušenje Nemčije
pomenilo silno miseljo za veči-
no naroda, ki šteje 66,000,000
ljudi in da bo morda Nemčija
mogoča iti skozi generalno stava-
ko in civilno vojno do diktature,
se je zdelo vladnim uradnikom
nemogoče. Da se kuha velika so-
cijalna revolucija in da tako go-
tovo kot je Španija zavrglo svo-
jo zastarelo in korumpirano mo-
narkijo, to tudi Nemčija začela
pusti novo stran svoje zgodovi-
ne za svoj dobro organiziran de-
lavske razred, te stvari so bile
preveč za uradne molgane.

Kljub temu so bila vsa evrop-
ska poslanstva v Washingtonu
zaposlena s govoricami o možno-
sti komunistične revolucije v
Nemčiji. Tukaj so bili zbrani mo-
že, ki so videli ruski revoluciji
v marcu in oktobru l. 1917, ki so
bili priča nemški socialistični re-
voluciji v jeseni l. 1918. Gladali
so na prihajajočo komunistično
revolucijo v Nemčiji kot na goto-
vo stvar, kajti videli so odloč-
nost francoskih industrijskih
magnatov in politikov, da ubijejo
Nemčijo kot ekonomsko velaslo.

Ameriški bankirji in tovarna-
ri so investirali v nemške indu-
strije v zadnjih letih blizu tri
milijarde dolarjev. O tem so ame-
riški vladni

VINCENT A. PACHOLSKI

Lidijsa Sejjulina:

VIRINEJA

Za Prosveto prevedel Mile Klopčič

II.

In spet je prišlo, kakor je bil rekel Magara. Že drugi se je blizal čas oranja, kmetje pa so se še vedno mučili za carja. Grunte pa so obdelovale ženske, starci, mladi, ki so bili telesno pohabljeni, in tuji dninarji. Nekaj bogatinov se je sicer sprva odkupilo, a kasneje so morali vendarle v vojsko. Dasi se niso neposredno udeleževali vojne, zdema so vendarle morali.

Agriroviške ženske so zavidale babici Mokejhi. Njen sin se je spomladl vrnil. Bil je nevisoke rasti, ozkih prsi, njegova lica so bila upadla, in močno kašljal je, kakor bi ga nekaj davilo. Bil je vseakor na kmetijo spadajoč kmet, ki se je navzile temu z vso vneto brigalo za gospodarstvo. In on ni bil eden tistih, ki so bili ob nogo ali roko.

Bil je sicer slaboten, vidnih poškodb pa vendar ni bil prinesel s seboj. Mala, okrogla kmetica Fjokla, Mokejhina sosedka, je pogosto govorila, brišči si slinaste ustnice z roko, s svojim sladkim glasom čez spletni plot Mokejhi:

"Živis, kmetica, da lahko Boga hvališ. Tvoj sin se je vrnil, in nič ni alikati, da bi ga še kdaj vpoklicali. In vpoklicali so do zadnjega vae, vse! Samo starci so še ostali in popolni hromci. Tvoj pa je še ves krepak. In kako čedno žensko je vzel k sebi, ne da bi jo bil peljal pred oltar! Nič ne de, fant je torej še poln življenjskih sokov! Drugače pa ne vidiš na vasi nobenega fanta več. Sami starci in otroci. Razen kadar pridejo ti državni žrebeli, inženirji od železnice, ali vojni ujetniki, ti slabotni Avstrijci. Naših mladih orlov pa ni nikogar več. Ni-ko-gar več! Po drugih vaseh imajo vsaj močne ranjence, pri nas pa je tudi teh malo. Praviijo, da je šel v službo k železnici, ki jo gradijo? Ali pa je prevzel le enkratno opravilo?"

Mokejha je snela s plotu stare hiše in hladno odgovorila:

"Samo enkratno. Z nekim papirjem je odšel na glavno progo."

Hitela je v koč. Vedela je pač in se bala, da bi sosedka naravnala pogovor na Virko. Ni ji bilo do tega, da bi poslušala čenče o mladi ženi.

Ze so divjali žuboreči potoki po stepnih dolinah. S konji niso mogli nikamor po cestah. Toda preko gričev so vodile še ozke, nezanesljive steze. Vasejko je zvalila visoka nagrada, da je odnesel inženirja, ki je bil zaposlen pri gradnji nove železnice, do osem kilometrov oddaljene glavne proge. Inženir mu je obljubil deset rubljev. Gospoda ne tišči denarja tiho v žepu, njihova močnja je kaj radodarna. To ni tako, kakor s kmečkim denarjem, ki se kar ne da premakniti. Ni dvoma, ta črnoasi gospod bo k desetim rubljem še kaj dodal. Odkar so začeli graditi železnico, ima od tega vsa okolica svoje koristi. Toda mnogo časa je že preteklo, Vasejke pa še vedno ni domov. Inženirju se vseakor mudi s stvarjo, ker je kar sam prišel na Vasejkovo dvorišče. Mokejha ga je zagledala skozi okno in mu je prihitela iz kuhinje naproti. Globoko in udano se je priklonila ter ga vprašala s pojočim glasom:

"Najbrž ste se radi mojega sina potrudili sami semkaj? Oh, moj Bog, moj Gospod! Vseakor vas skrbi... Ob takem umazanem vremenu gre celo kmet nerad na pot. Takšna nesreča: ni ga še, ni ga še! Nikar ne zamerite!"

Inženir je brundal nekaj predse in jezno naravnal službeno čepico na svoji glavi. Star-

ka ga je začela tolažiti s še prijaznejšim glasom:

"Kmalu bo tu... Vsa hip mora biti tu! Uren dečko je, ne bo se po nepotrebnem obiral. Kot bi mignil, se vrne! Saj ima še mlade, urne noge."

Inženir je grizel svojo črno bradico, oklepaj za hip in dejal ježno:

"Da so urne, to menda ne bo držalo. Ali pa je mogoče davi predolgo spal? Če bi bil, kakor je obljubil, odšel na pot ob zori, bi bil zdaj že nazaj."

"O, ne, ne, ne — ne — ne, kako bi neki zaležal? Lahko mi verjamete, resnico govorim, ni zaležal. Odšel je, še preden so zapeli petelini. Le kako bi tudi zaspal, če je obljubil izvršiti za dobrega človeka naročilo!"

In potem je odločneje, z nekoliko bolj suhim, drznim glasom pristavila:

"Se bo že podvil, da se kmalu vrne; saj bo vendar ves premrl in premočen. In še teš je!"

Vasilij ni imel prinešiti le odgovora od progovnega predstojništva, marveč tudi tobak. Inženirja je silno mikalo kaditi, a ni imel nobenega cigarete. V tej kotanji pa si tega niti kupiti niso mogli. Zato je prekinil stanko z bolj jeznim glasom, kakor pa je sam hotel:

"Kakor hitro se vrne, naj pride takoj k meni."

Uthnil je, kot bi odsekal. Neka ženska je bila stopila na dvorišče. Ljudstvo je bilo obubožno. Celotna ženska lepota je bila zdaj obubožana in siromašna. Zavisela je od obleke, od prizadevanja sanj. Ta kmetica pa je bila kljub zanj prozke, obledele, ponosne mestne obleke lepa. Hladno je pogledala gospoda in staro. Pogled teh velikih, a ne okroglih oči z zlato blestečimi zenicami je predramil v inženirjevem arcu nenavaden čustvo. Bilo mu je, kot da so njegove oči že dolgo hrepenele srečati tak pogled. Lahna zagorelost njenega obraza, lahna, blede rdečica njenih lic, njene prav tako blede ustnice, ki so bile videti nepojubljene, stroga črta njenih ostro oblikovanih obrvi in motna, rusa barva njenih gladkih las — vse to se mu je takoj in za dolgo časa z nenavadno nepopustljivo radostjo vtisnilo v spomin. Njegove noge niso marale z dvorišča. V sadregi je obstal. Oklevalje, malone zmedeno je dejal:

"Saj bi nazadnje lahko pri vas nekoliko počakal. Saj mora biti kmalu tu."

Stara mu je nejevoljno odgovorila:

"Kakor vas je volja! Saj bo kmalu noč, zdaj mora priti."

Is koče je spet stopila ista ženska. V rokah je imela vedro, polno pomij in dejala je z neprijaznim glasom:

"Umakni se, milostni gospod, sicer te polijem."

Tedaj je rekla stara nenadoma:

"Stopite, prosim, v koč. Sicer ni lepo pri nas, a zakaj bi stali na dvorišču? Vstopite vendar."

Čutil je, da bi bilo bolje, če bi bil odšel, toda sledil je brez volje starki in stopil v hišo. Obotavljaje in poltiho je vprašal:

"Kdo pa je bil to? ... Mogoče vaša hči?"

Starka je stisnila ustnice in dejala hladno:

"Zena mojega sina."

In ker v svoji nejevoljni zagrenjenosti ni mogla zamolčati, je dodala:

(Dalje prihodajti.)

prednjem delu slepiča tuje telo — tako veliko kakor navaden oreh. Kaj je bilo to — čvor, košček kosti ali čepčjeva koščica? Dognati se to ni dalo, toda jasno je bilo, da je operacija neizogibna. Tuje telo začne namreč dražiti tkanino slepega črevesa. Posledica je lahko vnetje. Ko sem povedal to svojemu pacientu, je začel od veselja poskakovati. Navadno ljudje niso tako veseli, če jim zdravnik pove, da jih bo rezal. Začno se razburjati, postanejo nemirni in med nama rečeno, ne brez vzroka, čeprav jih zdravnik niti prepušča, da sploh ni nevarno in da ne boli hudo. Ta je bil pa naravnost navdušen.

Torej je tam, gospe doktor? Ste videli? ... Kje ste videli to? ... Vidite, saj sem vam pravil. Kdaj me boste operirali? Prosim vas čim prej, čim prej.

Kakor da se mu mudi na svatbo. Toda v zadnjem hipu je nastala ovira, ki bi bila lahko postala nepremagljiva. Trdovratno se je branil narkoze.

Potem takem pa kar pojdi — sem se razjezil. — Saj se vam ni treba dati takoj operirati. S tem lahko še počakate. Toda brez narkoze se take operacije ne delajo. Naj se kaj zgodi, pa bom imel sitnosti. Se tega mi je treba.

Ne razburjajte se, gospod doktor, nobenih sitnosti ne boste imeli. Če hočete, vam dam črno na belem, da sam nisem hotel, da bi me narkotizirali in da je bila to moja trdna volja... da mi verakopre pripravljanje ne dovoljuje dati usvajati svojo vest. Prisegam, da se ne bom ganil. Ležal bom v vaših rokah liki kamen, liki deska. Boste že videli.

Jaz pa nisem hotel popustiti. Ali operacija z narkozo ali pa sploh ne — kakor vam drago. Ko se je prepiral, da ne bom popustil, se je udal.

No, dobro... pa me narkotizirajte. Toda odrezanega slepega črevesa se ne sme nihče dotakniti — po operaciji mi ga izročite v takem stanju, v kakršnem bo izrezan.

Če hočete, zakaj pa ne. To vam lahko storim.

Morate mi dati pismeno jamstvo.

Fuj, kako mi je šel na živce! Razjezil sem se, češ, da ne bom podpisoval nobenega jamstva, da mora verjeti moji besedi.

Torej mi obljubite? Dajte mi čast.

Se dolgo je silil vame s svojim jamstvom.

Torej mi obljubite? Dajte mi častno besedo!

Ne smete dvomiti. Če sem obljubil, tudi storim.

Večina bolnikov se boji tudi narkoze. Noben ni prepričan, da se bo prebudil — in to je končno povsem naravno. Toda moj Rus je bil čudak. Sam je legel na operacijsko mizo, niti z roko ni ganil, ko so mu položili na obraz maslo... In operacija je šla gladko od rok.

Ko se je pa zdrnil, je takoj vzkliknil:

Kje je moj slepič? Svečano ste mi obljubili, da mi ga izročite, ne da bi se ga dotaknili.

Ne razburjajte se! Nihče vam ga ni vzel. Ležite mirno. Izrežani slepič sem bil dal položiti na stran. Toda v tem se me je polastila radovednost in začel sem ga otipavati. Bolnik se je zopet razburil.

Ne dotikajte se ga! Moj je — moj je!

Bruhal je, kakor vedno po kloroformu, toda napenjal je vse sile, da bi govoril jasno in razumljivo.

Kakor vam drago. Prav potreben mi je vaš slepič! Hotel sem samo pogledati, kaj je v njem.

Ne! Za božjo voljo ne! Ne dovolim.

Vzel je v roke slepič, pa je bil prelahab.

Ne morem. Ne morem sam... Razrežite ga. Samo tu, vprko mene.

Dobro... No, da, kamenček je ali pa koščica, kakor sem vam dejal.

Vzemite ščetko in mlo... osušite ga...

Onašili so ga. Bilo je nekaj majhnega, blestečega, zelenega, žarečega...

Moj smaragd — je šepetal bolnik tik pred onesave-

njem. — Moj smaragd! Končno! Dajte mi ga...

Vse, kar je mogel vzeti s seboj, ko so mu sovjetake oblasti dovolile odpotovati v inozemstvo, toda brez vsega imetja, razen obleke, ki jo je imel na sebi. In kolikokrat so ga preiskovali na mejah! Da reši edino imetje, ki mu je bilo ostalo, je moj pacient pogoltnil smaragd v nadi, da mu narava drugi dan vrne njegov zaklad. Toda smaragda ni bilo na spregled ne drugi dan, ne naslednji dni. Lahko si mislite, kaj vse je siromak počel. Smaragd je bil očividno neke običali. To se pripeti včas. Toda kje? Sam ni mogel določiti. Zato je tako silil vame, naj ga roentgeniziram, potem pa operiram.

Zato vam pravim, da je "veljal" petsto tisoč frankov, kajti v njegovem trebuhu je bil smaragd, vreden toliko. To je čudovito, mar ne?

Razne zanimivosti

KAKO GOVORILJO ŽIVALI

Opitje "besede", konjski "jezik" brenčanje čebelar, Morsejeva abeceda mravalj

Ko je pred kakšnimi 80 leti Američan Garner objavil svoje knjigo o jeziku opic, se mu je vse smejala. Toda znanost je pozneje potrdila njegove izsledke. Z dolgoletnim opazovanjem je bil zbral kakšnih 30 različnih "besed", t. j. glasov, ki jih opice kapucinke rabijo za "osnaženje" raznih delovanj in predmetov. Garner je sestavil ta slovar s pomočjo fonografa, da bi lahko ugotovili, ali razumejo tudi drugi opice jezik kapucink. In dejansko so ugotovili, da je n. pr. bese, da, ki izraža glad, povzročala tudi pri drugih opicah žvečljive gibe in aline, če so jo predvajali s gramofonom.

Lastniki psov vedo, da imajo tudi te živali svojo govorico, in raziskovalci Maday je po Garnerjevem vzorcu sestavil "Glasov konjskega jezika". Zanimivo je pri konjih, da imajo samo en "izraz" za prijetne počutke, štiri pa za neprijetne.

V zadnjih letih so učenjaki proučevali jezik žuželk. Fritsch je študiral n. pr. čebele in je prišel do prepričanja, da se razumejo medsebojno na dvojen način, s pomočjo raznih brenčajočih zvokov in pa s svojevratno dišečo snovjo, ki jo ostavljajo na določenih mestih, da s tem opozorijo svoje tovarišice na razne stvari.

Se primitivnejši je "jezik" mravalj. Po Wasmannu se razumejo z medsebojnimi udarci s tipalkami. Po svoji moči in številu imajo ti udarci različen pomen — človek bi se skoraj spomnil na Morsejevo abecedo. Zanimivo je, da so si neke majhne žuželke, ki živijo v bližini mravljišč, prisvojele vsaj delno to mravljiščjo govorico, namreč znak za prošnj

"daj mi jesti". S tem znakom udarjajo mravlje s tipalkami in res jim te postrežejo z jedjo.

Nenavaden spaček

Iz Pekina poročajo, da je Korejec Čang-Li postal menih nekega budističnega samostana v Kirinu (Mandžurija). Čang-Li je poznajo na Kitajskem že desetletja zaradi njegove telesne splošnosti. Noge so mu skupaj z raskale, poleg tega ga diči 12 cm dolg repič, ki ga bo kazal radovednem samostanu v korist. Navzile tem telesnim hibam pa je Čang-Li duševno čisto normalen človek.

Slabo znamenje

Čuj, stara, slabi časi se obtajo, veliko pomanjkanje krompirja bo.

Mislisli zaradi suše?

To ne, toda sosed je dal napraviti kletnim vratom patentno ključavnico.

Rad bi bil konj

Ko pride Tonček iz šole, žalostno reče mami: "Mama, jaz bi bil rad konj!"

Mama: "Joj, česa si ne izmisliš! Zakaj pa bi bil rad konj?"

Tonček: "Zato, da bi me učitelj v šoli ne smerjal vedno z oslom..."

DR. MARKO JOVANOVIČ

N.D., D.C.
1889 No. Damen Ave., Chicago, Ill.
Tel. Branewick 4900

Zdravi najuspešneje z naravnim načinom brez operacije vse bolezni, kronične ali akutne, zaprtje, revmatizem, nevrosi, solčni mehur, slepo črevo itd. Zdravniška praksa in posvet brezplačno. Prinesite ta oglas s seboj.

NAROČITE SI DNEVNIK LIST PROSVETA

Časni brat (sreda) S. N. P. J.

Po sklopu 9. redne konvencije se sedaj lahko naroči na List Prosveta in prišteje eden, dva ali tri štane in ena družina in to enega naslova k od naročnin. List Prosveta stane na vsa enaka, na štane ali družine \$6.00 na leto in eno naročnino. Ker pa štani še plačajo pri naročninah \$1.30 na tednik, se jim to prišteje k naročnin. Mi prištevamo enega, dva ali tri štane in se jim to prišteje k naročnin. Torej sedaj ni vzroka, reči, da je List Prosveta za štane S. N. P. J. List Prosveta je v vseh letih in gotovo je v vseh letih druzin, ki bi radi štali List Prosveta. Torej sedaj imate priliko, da se tudi vi naročite na dnevniki Prosveta. Cena lista Prosveta je:

Za Zdrnič druze in Kanado \$6.00 Za Človeka in Chicago je.....\$7.00

1 tednik in.....4.00 1 tednik in.....6.00

2 tednika in.....3.00 2 tednika in.....5.00

3 tednika in.....2.00 3 tednika in.....4.00

Iskate spet kupiti kupon, prilikite potrebne vrste denarja ali Money Order v planu in si naročite Prosveto, List, ki je v vaša lastnina.

Pojasnilo: Vasej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bodo moral tisti član in družina, ki je tako skupno naročila na dnevniki Prosveto, to takoj naminiti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vrsto lista Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo sniti listat za to vrsto naročnin.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloge pošljite naročnine na List Prosveta vrsta 9.

Ime.....Čl. družina št.....

Vaslov.....Družina.....

Nov naročnik.....Star naročnik.....

Ustavite tednik in ga, pripilite k moji naročnin ali sledočih članov moje družine:

Ime.....Čl. družina št.....

Ime.....Čl. družina št.....

Ime.....Čl. družina št.....

Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA

V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA

Tiska vabila za veselice in sbođe, vizitnice, časnike, knjige, kalendarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J.

DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo Tiskarne. Cene smerni, unijačo dele prv vrste.

S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue

CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTRENA POJASNILA

Pierre Mille:

Na operacijski mizi

Ne vem, ali se je pripetilo res ali ne... čital sem to v nekem časniku. In ker tudi sam pišem v časnike, sem prisiljen vsaj javno zatrjevati, da je gola resnica vse, kar poročajo časniki, če že sam vsega ne verjamem.

Evo torej, kaj je bilo črno na belem v dotičnem časniku.

V saintgermainskem predmestju umira stara gospa. Ali so se je bližnji sorodniki naveličali ali pa ji je bila ona že do grla sita, živeja je že zelo dolgo sama; stregla ji je skrbno samo sluškinja, stara skoro tako, kakor je bila sama. Ko je izdihnila dušo, je začela sluškinja spravljati v red njene papirje. In nepričakovano je našla listek, na katerem je bilo napisano: "Moj drugi koček v gornji čeljusti je umeten, ima zlat vijak in znotraj je votel. V njem je trikratni briljant."

Sluškinja je odvila zob in pogledala. V njem je bil briljant. Vzela ga je. Toda gospa je bila natančna in previdna žena in takih listkov je imela več. Tako so njeni dediči zvedeli za briljant. In ko ga niso našli, so se spravili nad staro sluškinjo. Sirota je po dolgem obotavljanju priznala, da je briljant vzela. Ker ga je pa takoj vrnila, je niso tožili.

Ta prigoda je napravila name-

vtis "ameriške anekdote", katero je prenesel spreten reporter na tla naše mirne Francije. Ni sem ji verjel. Ko sem jo pa pripovedoval profesorju B., nemu naših najboljših kirurgov, mi je dejal:

— To še nič ni. Pred leti sem operiral nekoga, ki je "veljal" 500,000 frankov.

— Če mislite tako, kakor razumejo ta izraz Američani, — sem pripomnil, ni to nič posebnega. Tovarnar avtomobilov M. Ford "stane" pet milijard. Pa tudi pri nas v Franciji...

— Ne, niste me razumeli. Reči hočem, da je moj pacient — živ ali mrtev res veljal 500,000 frankov, in sicer še v času, ko ste lahko dobili za naših 75 frankov čunt šterlingov. Z drugimi besedami, če bi vam bila znana njegova tajna tudi po njegovi smrti, bi kupili njegovo truplo, in če bi dali sanj 400,000 frankov, bi še vseeno dobro zaslužili.

— Pa vendar ni bil zlat?

— Skoro da je bil. Prišel je k meni na kliniko l. 1921. Iz boljših krogov — to se mu je takoj poznalo, inteligenten, izobražen, lepega vedenja. Vajzdelo se mi je tako, ko me je prvič prosil, naj ga pregledam. Poznal se mu je tudi takoj, da je trenutno brez sredstev. Bil je razburjen, nervozen, toda nobene bolezni nisem, našel na

njem. To sem mu tudi povedal. On pa silil vame:

— Ne, ne, gospod doktor. Motite se. Saj ni mogoče, da bi mi nič ne bilo. Prosim vas, roentgenizirajte me. Od tega je odvisno moje življenje. Prepričan sem o tem.

— Kaj pa vam je? Kakšne znake bolezni imate?

Začel je pripovedovati, toda zapletal se je v protislovja.

— Saj niti sam ne vem, kje — v črevah ali v želodcu. Prav gotovo je pa v trebuhu. O tem sem trdno prepričan.

Natančno sem ga plegledal in pretilpal. Nič. Saj me razumete — simulantom sem videl v dolgih letih prakse mnogo. Koliko jih je prihajalo k meni med vojno, koliko sem jih poslal nazaj! Toda simulanta, ki bi zahteval naj ga operiram, še nisem videl. Bil sem prepričan, da imam opraviti s norcem. Pokazal sem mu vrata, pa je prišel zopet, drugič, tretjič, vsakokrat nervoznejši, vsiljivejši.

— Preiščete me vsaj z roentgenovimi žarki. To vas nič ne stane. — Zakaj nečete?

In res, to ni bilo težko. Končno je to najboljše način iznebiti se nadležnega pacienta.

Ta radioskopija je bila ena največjih nepričakovanih v moji profesionalni karrieri. Človek, na videz povsem zdrav, kakor vi ali jaz, in celo bolj zdrav od naju obeh, je imel v